

INSTITUT ZA KRIMINOLOŠKA I SOCIOLOŠKA ISTRAŽIVANJA
BEOGRAD
204
03. 10. 18
BEOGRAD

Na osnovu Kodeksa profesionalne etike (u daljem tekstu: Etički kodeks) Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja, Etički odbor je, na sednici održanoj dana 03. 10. 2018 godine doneo

PRAVILNIK O RADU ETIČKOG ODBORA INSTITUTA ZA KRIMINOLOŠKA I SOCIOLOŠKA ISTRAŽIVANJA U BEOGRADU

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom bliže se regulišu nadležnosti, prava i obaveze Etičkog odbora Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja (u daljem tekstu: Institut) i druga pitanja od značaja za njegov rad.

Član 2.

Etički odbor je dužan da svoje poslove i nadležnosti vrši na način i u granicama ovlašćenja utvrđenih Etičkim kodeksom i Statutom Instituta.

Član 3.

Etički odbor predstavlja predsednik Etičkog odbora.

II NADLEŽNOSTI ETIČKOG ODBORA

Član 4.

Etički odbor ima sledeće nadležnosti:

1. razmatra etički aspekt predloženog istraživačkog projekta ili dela istraživačkog projekta i daje mišljenje o njegovoj usklađenosti sa načelima dobre naučno-istraživačke prakse predviđenim Etičkim kodeksom;
2. vrši nadzor nad poštovanjem etičkih pravila tokom realizacije istraživačkog projekta ili dela istraživačkog projekta za koje je prethodno dato pozitivno mišljenje o njegovoj usklađenosti sa načelima dobre naučno-istraživačke prakse;
3. zauzima stavove i daje mišljenje o etičkim pitanjima od značaja za obezbeđenje dobre naučno-istraživačke prakse i očuvanje osnovnih standarda postupanja u naučno-istraživačkom radu koji su definisani Etičkim kodeksom;
4. stara se o sprovođenju standarda predviđenih Etičkim kodeksom;
5. vodi postupak za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa;
6. daje mišljenje i predlaže mere koje treba preduzeti u slučaju povrede Etičkog kodeksa;
7. razmatra sva ostala etička pitanja koja se odnose na naučno-istraživački rad Instituta.

III KONSTITUISANJE ETIČKOG ODBORA

Član 5.

U sastav Etičkog odbora biraju se tri člana iz reda istraživača sa naučnim zvanjem zaposlenih na Institutu i dva člana iz redova uglednih članova akademske zajednice izvan Instituta.

Član 6.

Članove Etičkog odbora imenuje Naučno veće Instituta na period od pet godina uz mogućnost ponovnog imenovanja. Član Etičkog odbora može, na sopstveni zatev, ili na obrazložen predlog Instituta, biti zamenjen pre isteka mandata novim članom koga izabere Institut.

Član 7.

Predsednika Etičkog odbora biraju članovi Etičkog odbora između sebe na period od jedne godine, većinom glasova.

IV PRAVA I DUŽNOSTI PREDSEDNIKA ETIČKOG ODBORA

Član 8.

Predsednik Etičkog odbora ima sledeća prava i dužnosti:

1. pokreće inicijativu za razmatranje pojedinih pitanja iz nadležnosti Etičkog odbora;
2. stara se o blagovremenom izvršavanju rada Etičkog odbora;
3. saziva sednice Etičkog odbora po svojoj inicijativi, kao i na predlog članova Etičkog odbora;
4. stara se o primeni ovog Pravilnika;

V PRAVA I DUŽNOSTI ČLANOVA ETIČKOG ODBORA

Član 9.

Član Etičkog odbora ostvaruje svoja prava i obaveze u Etičkom odboru na način utvrđen ovim Pravilnikom.

Član 10.

Član Etičkog odbora ima pravo:

1. da o svim pitanjima o kojima odlučuje Etički odbor iznosi svoje mišljenje i daje odgovarajuće predloge;
2. da u procesu odlučivanja usaglašava stavove i mišljenja sa drugim članovima Etičkog odbora;
3. da izvrši uvid u usvojene odluke o odobravanju istraživanja;
4. da potpisuje akta koja donosi Etički odbor.

VI NAČIN RADA KOMISIJE

Član 11.

Odredbe Pravilnika obavezuju sve članove Etičkog odbora kao i sva lica koja učestvuju u radu Etičkog odbora.

Član 12.

Etički odbor svoje odluke donosi na sednici, većinom glasova ukupnog broja članova Etičkog odbora.

Član 13.

Sednice Etičkog odbora se mogu po potrebi održavati elektronskim putem, a donošenje odluke obaviti elektronskim glasanjem.

Član 14.

Predsednik Etičkog odbora obezbeđuje da članovi Etičkog odbora koji donose odluku nisu u sukobu interesa u vezi sa ocenom etičnosti pojedinih predloženih istraživanja. Ukoliko je neki član Etičkog odbora u sukobu interesa u vezi sa ocenom etičnosti određenog predloženog istraživanja, ne može učestvovati u donošenju odluke o etičnosti tog istraživanja.

Član 15.

Predsednik Etičkog odbora pre sednice obezbeđuje dovoljan broj članova Etičkog odbora (minimum 3) koji nisu u sukobu interesa i mogu da učestvuju u donošenju odluke o etičnosti predloženih istraživanja.

Član 16.

Predsednik Etičkog odbora može preneti svoja ovlašćenja na druge članove Etičkog odbora.

VII PRIPREMANJE, SAZIVANJE I RAD NA SEDNICAMA KOMISIJE

Član 17.

Tehničku pripremu sednica Etičkog odbora vrši predsednik Etičkog odbora. Materijal za razmatranje na sednici Etičkog odbora je popunjen formular za prijavu istraživanja sa prilogima, koje podnosi istraživač.

Član 18.

Sednice Etičkog odobra saziva predsjednik Etičkog odobra po sopstvenoj inicijativi ili kad to predlože članovi Etičkog odobra.

Član 19.

Predsjednik Etičkog odobra saziva sednicu Etičkog odobra elektronskim putem. Uz poziv za sednicu dostavlja se predlog dnevnog reda sa odgovarajućim materijalima - prilogima. Poziv za sednicu Etičkog odobra sa predlogom dnevnog reda, materijalom za pojedine tačke predloga dnevnog reda, dostavljaju se članovima Etičkog odobra po pravilu pre zakazivanja sednice Etičkog odobra.

Član 20.

Sednici Etičkog odobra predsedava i njenim radom rukovodi predsjednik Etičkog odobra.

Član 21.

Etički odbor donosi svoje odluke većinom glasova ukupnog broja članova Etičkog odobra.

Član 22.

Po završenom glasanju predsjednik Etičkog odobra formuliše odluku i obaveštava istraživača, podnosioca zahteva za ocenu etičnosti.

VIII POSTUPAK DAVANJA MIŠLJENJA O USKLAĐENOSTI ISTRAŽIVAČKOG PROJEKTA ILI DELA ISTRAŽIVAČKOG PROJEKTA SA NAČELIMA DOBRE NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE PRAKSE

Član 23.

Članovi Etičkog odbora razmatraju podnetu prijavu na sednici i daju mišljenje o usklađenosti istraživačkog projekta ili dela istraživačkog projekta sa načelima dobre naučno-istraživačke prakse, odnosno sa profesionalnim postupanjem i etičkim standardima naučno-istraživačkog rada predviđenih Etičkim kodeksom.

Član 24.

Prilikom odlučivanja o podnetoj prijavi za davanje mišljenja o usklađenosti istraživačkog projekta ili dela istraživačkog projekta sa načelima dobre naučno-istraživačke prakse, članovi Etičkog odbora se rukovode elementima sadržanim u Recenzentskom obrascu, koji čini sastavni deo Etičkog kodeksa (Aneks 2).

Član 25.

Po potrebi, rukovodilac istraživačkog projekta ili istraživači koji su angažovani na njemu mogu da budu pozvani na sastanak Etičkog odbora da bi se obezbedile dodatne informacije od značaja za davanje mišljenja o usklađenosti istraživačkog projekta ili dela istraživačkog projekta sa načelima dobre naučno-istraživačke prakse.

Član 26.

Etički odbor daje mišljenje po podnetoj prijavi najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja prijave za davanje mišljenja o usklađenosti istraživačkog projekta ili dela istraživačkog projekta sa načelima dobre naučno-istraživačke prakse.

Član 27.

Mišljenjem Etičkog odbora daje se jedna od tri predviđene ocene:

1. istraživački projekat je u skladu sa načelima dobre naučno-istraživačke prakse;
2. istraživački projekat zahteva dodatne izmene i ponovno podnošenje prijave Etičkom odboru na razmatranje; i
3. istraživački projekat nije u skladu sa načelima dobre naučno-istraživačke prakse.

Član 28.

O datom mišljenju predsednik Etičkog odbora obaveštava podnosioca prijave u pisanoj formi, najkasnije u roku od 5 dana od dana davanja mišljenja na sednici Odbora.

Član 29.

U izuzetnim slučajevima, kada je neophodno hitno razmatranje istraživačkog projekta, o čemu odlučuje predsednik Etičkog odbora, predsednik Etičkog odbora šalje članovima Etičkog odbora celokupnu dokumentaciju putem elektronske pošte i ostavlja im nedelju dana za odgovor. Predsednik Etičkog odbora daje mišljenje na osnovu komentara članova Etičkog odbora, uz obavezu da im se na sledećem sastanku detaljno izlože razlozi za hitnu proceduru, kao i samo mišljenje koje je dato.

IX NADZOR NAD POŠTOVANJEM ETIČKIH PRAVILA TOKOM REALIZACIJE ISTRAŽIVAČKOG PROJEKTA ILI DELA ISTRAŽIVAČKOG PROJEKTA

Član 30.

Etički odbor vrši nadzor nad poštovanjem etičkih pravila tokom realizacije istraživačkog projekta ili dela istraživačkog projekta za koji je prethodno dato pozitivno mišljenje o njegovoj usklađenosti sa načelima dobre naučno-istraživačke prakse.

Član 31.

Nadzor nad poštovanjem etičkih pravila tokom realizacije istraživačkog projekta ili dela istraživačkog projekta vrši se u slučaju podnošenja prijave Etičkom odboru o postojanju sumnje da je došlo do kršenja načela dobre naučno-istraživačke prakse tokom realizacije istraživačkog projekta ili dela istraživačkog projekta za koji je Etički odbor prethodno dao pozitivno mišljenje o njegovoj usklađenosti sa načelima dobre naučno-istraživačke prakse.

Član 32.

Postupajući po prijavi, Etički odbor traži od rukovodioca istraživačkog projekta da se izjasni o navodima podnete prijave i da dostavi izveštaje o realizaciji istraživačkog projekta, koji treba da uključe informacije o negativnim događajima prilikom realizacije istraživačkog projekta ili modifikacijama istraživanja do kojih je došlo.

Član 33.

Ukoliko se u postupanju po prijavi, prilikom vršenja nadzora nad poštovanjem etičkih pravila tokom realizacije istraživačkog projekta ili dela istraživačkog projekta, utvrdi da se ne poštuju etička pravila i načela dobre naučno-istraživačke prakse, Etički odbor može da da mišljenje o suspendovanju ili povlačenju prethodno datog mišljenja o usklađenosti istraživačkog projekta ili dela istraživačkog projekta sa načelima dobre naučno-istraživačke prakse.

Član 34.

Ukoliko Etički odbor suspenduje ili povuče prethodno dato mišljenje o usklađenosti istraživačkog projekta ili dela istraživačkog projekta sa načelima dobre naučno-istraživačke prakse, on o tome bez odlaganja obaveštava rukovodioca istraživačkog projekta u pisanoj formi.

X POSTUPAK UTVRĐIVANJA POVREDE ETIČKOG KODEKSA

Član 35.

Etički odbor pokreće postupak za utvrđivanje postojanja povrede Etičkog kodeksa najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema obaveštenja od Direktora ili Naučnog veća Instituta.

Član 36.

Licu za koje se sumnja da je prekršilo etička pravila propisana ovim aktom upućuje se obaveštenje o pokrenutom postupku za utvrđivanje povrede Etičkog kodeksa, kao i o činjenicama i dokazima koji ukazuju na postojanje sumnje da je došlo do povrede Etičkog kodeksa.

Član 37.

Nakon isteka roka iz člana 24 ovog Pravilnika, Etički odbor, na sednici koju saziva predsednik Odbora, razmatra slučaj, ispituje osnovanost sumnje, utvrđuje da li su prekršena etička pravila propisana ovim aktom i daje svoje mišljenje za dalje postupanje u konkretnom slučaju.

Član 38.

Ukoliko Etički odbor većinom glasova utvrdi da nema dokaza da je došlo do povrede Etičkog kodeksa, postupak se obustavlja.

Član 39.

Ukoliko se većinom glasova članova Etičkog odbora utvrdi da postoji povreda Etičkog kodeksa, Etički odbor daje mišljenje sa predlogom preduzimanja odgovarajućih mera.

Član 40.

Svoje mišljenje i predlog za dalje postupanje Etički odbor upućuje Naučnom veću Instituta, koje donosi odluku o preduzimanju konkretnih mera.

XI STUPANJE NA SNAGU

Član 41.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Predsednik Etičkog odbora

J. Metodarić